

Beleidsplan
Wmo in Schermer 2008 -2011

Met elkaar, voor elkaar

Voorwoord

Met ingang van 1 januari 2007 trad de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) in werking. Het doel van deze wet is dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Deze wet regelt dat mensen die hulp nodig hebben in het dagelijkse leven ondersteuning krijgen van hun gemeente. De Wmo is er niet alleen voor individuele en algemene (zorg-)voorzieningen (zoals hulp in het huishouden, een rolstoel, woningaanpassing of vervoer). Ook ondersteunt deze wet mensen die zich inzetten voor hun medemens of buurt zoals mantelzorgers en vrijwilligers. Het stimuleren van activiteiten die betrokkenheid in buurten en wijken vergroten en het bieden van bijvoorbeeld opvoedingsondersteuning maken ook deel uit van de Wmo.

De wetgever had verschillende redenen om de Wmo in te voeren. Een van de belangrijkste redenen was dat de AWBZ-zorg (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) onbetaalbaar en onbeheersbaar werd. Ook was geconstateerd dat er weinig samenhang bestond in de uitvoering van diverse wetten. Door de verschillende wetten in één wet onder te brengen en de uitvoering daarvan bij de gemeenten te leggen, hoopt de wetgever meer samenhang aan te brengen. Wij zullen daar in deze nota nader op in gaan.

De gemeente Schermer startte in 2006 met de voorbereiding op de komst van de Wmo. Dit resulteerde in de "Kadernota Wet Maatschappelijke Ondersteuning gemeenten Schermer, Beemster, Graft-De Rijk en Zeevang", de verordening Wmo, de beleidsregels en de vorming van het Wmo-loket, dat in januari 2007 van start ging. De Wmo cliëntenraad i.o. werd telkens over de vast te stellen documenten geïnformeerd en geconsulteerd. Ook voor de opstelling van dit concept beleidsplan heeft de Wmo-clientsraad een 12-tal uitgangspunten benoemd. Deze en de in de Kadernota beschreven uitgangspunten zijn ook gebruikt bij het maken van dit concept Wmo-beleidsplan.

De gemeente Schermer werkte met betrekking tot de *invoering* van de Wmo nauw samen met de gemeenten Zeevang, Graft-De Rijk en Beemster. Met deze drie gemeenten werd gezamenlijk de Kadernota opgesteld, met betrekking tot de verordening en de beleidsregels werd nauw samengewerkt. Ook de Wmo cliëntenraad is samen met de drie genoemde gemeenten opgericht. Zij adviseert de vier colleges.

De colleges van de gemeenten Beemster, Schermer en Graft-De Rijk hebben het voorgenomen besluit genomen het verstrekken van Wmo-voorzieningen per 1 april 2008 in één loket gezamenlijk uit te voeren. Bij het beleidsonderdeel "prestatievelid 6" zullen wij daar nader op in gaan.

De genoemde vier gemeenten namen tot eind 2007 ook samen deel aan een Wmo-pilot van het ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). Voor een jaar is in alle vier gemeenten een Zorgmakelaar aangesteld. De taken van deze ondersteunende functie in het Wmo-loket worden in de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Wmo ingebed.

Deze nota is in gezamenlijkheid met de gemeenten Graft-De Rijk en Beemster opgesteld. De nota's verschillen slechts op enkele lokale punten.

Het Wmo-beleidsplan is een parapluplan. Dit betekent dat dit kader algemene intenties en de beleidsvoornemens per prestatievelid formuleert. De inhoudelijke uitwerking en de financiële consequenties vindt plaats in bestaande en (mogelijk) nog te ontwikkelen (deel-)beleidsplannen.

Wim van Enter
Wethouder Zorg en Welzijn, gemeente Schermer

Inhoudsopgave

	Blz.
Hoofdstuk:	
1. De Wet maatschappelijke ondersteuning	4
2. Visie, missie en motto	7
3. Prestatieveld 1: Leefbaarheid en Sociale Samenhang	8
4. Prestatieveld 2: Jeugd	10
5. Prestatieveld 3: Informatie en advies	12
6. Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligerswerk	14
7. Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan de samenleving	16
8. Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen voor mensen met een beperking	18
9. Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijk opvang, OGGZ (Openbare Gezondheidszorg en verslavingszorg)	21
10. Burgerparticipatie en communicatie	24

Bijlagen

1 Overzicht huidig beleid & beleidsvoornemens per prestatieveld	26
2 Planning beleidsvoornemens per prestatieveld	31
3 Deelprojecten van de Verbinding (WWZ)	33
4 Uitgangspunten Wmo-cliëntenraad	34
5 Financiën Wmo 2008	36
6 Lijst van afkortingen	37

Leeswijzer nota

Per prestatieveld wordt in de volgende hoofdstukken benoemd:

wat de doelstelling is die de gemeente wil bereiken;

wat de samenhang is met de andere prestatievelden;

wat is het huidige beleid/activiteiten, oftewel: wat doen we en hebben we al;

wat de kansen en mogelijkheden zijn die het prestatieveld biedt;

welke beleidsvoornemens, inclusief tijdpad -kort geformuleerd- daaruit voortvloeien. Bij de voornemens staat vermeld of de uitwerking lokaal is, in regionaal verband (binnen de gemeenten in Noord Kennemerland) dan wel federatief (tezamen met de gemeenten Graft-De Rijk, Beemster en in een enkel geval Zeevang) zal worden opgepakt.

De beleidsvoornemens zullen worden uitgewerkt in voorgenomen acties en maatregelen. Deze plannen van aanpak zullen in 2008 aan u gepresenteerd worden.

In de bijlagen is onder andere een overzicht opgenomen waarin per prestatieveld de doelstellingen zijn opgenomen, het huidige beleid, de beleidsvoornemens en de uitzetting in de tijd (2008-2011)

Hoofdstuk 1. De Wet maatschappelijke ondersteuning

In deze paragraaf wordt ingegaan op het ontstaan van de Wmo, de doelstelling van de Wmo, de gemeentelijke verantwoordelijkheid en de wettelijke taakstelling.

Aanleiding Wmo

Een aantal ontwikkelingen vormden voor de Rijksoverheid aanleiding voor het maken van de Wmo. Hieronder gaan wij daar in het kort op in:

Vergrijzing, ontgroening en vermaatschappelijking van de zorg

De vergrijzing en de vermaatschappelijking van de zorg zijn de belangrijkste aanleidingen voor de Wmo. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere zorg- en ondersteuningsvraag. Ontgroening houdt in dat er minder mensen zijn om de zorg en ondersteuning te leveren en te betalen.

Awbz terugbrengen naar zijn oorspronkelijke doel

Oorspronkelijk werd de Awbz in het leven geroepen voor onverzekerbare zorg zoals instituutzorg. De bekostiging vindt plaats op basis van 'solidariteitssysteem'; meebetalen via het salaris.

De afgelopen jaren zijn er voorzieningen onder de Awbz geschoven die niet gezien kunnen worden als onverzekerbare zorg, zoals hulp bij het huishouden.

Positie gemeente op snijvlak wonen, zorg en welzijn

De vermaatschappelijking van de zorg beoogt dat iedereen kan meedoen; van oud tot jong, voormalige instituutbewoners e.a.. Dat betekent meer dan wonen in een gewoon huis in een gewone wijk; zorg en welzijn moeten zo zijn ingericht dat het zo gewoon mogelijk deelnemen aan de samenleving mogelijk is. Dit vraagt om maatwerk per (kwetsbare) doelgroep: ouderen vragen om andere ondersteuning dan mensen met een verstandelijke beperking. Dit vergt nieuwe vormen van samenwerking.

De Wmo moet de regie positie van de gemeente versterken en vergroten, waarbij samenhang tussen de diverse voorzieningen wordt aangebracht.

Verzorgingsstaat te duur en in onbalans

Uit studies voorafgaande aan de invoering van de Wmo bleek dat een deel van de maatschappij (kwetsbare groepen) de toegang tot een aantal basisvoorzieningen miste. Ook bleek er sprake te zijn van een aantal structurele tekortkomingen van de verzorgingsstaat: geen 'nee' zeggen tegen mensen die publieke middelen feitelijk niet nodig hebben, er gelden diverse procedures en criteria die het niet eenvoudig maken om 'nee' te zeggen en onvoldoende gebruik maken van de eigen mogelijkheden en initiatieven van burgers.

Bezuiniging en ombuiging

De Awbz werd onbetaalbaar. Herziening was nodig om de verzorgingsstaat betaalbaar te houden.

Eigen verantwoordelijkheid burgers

De vraag naar zorg en ondersteuning neemt niet alleen toe als gevolg van vergrijzing, maar ook door de hogere verwachtingen die zijn ontstaan naar de overheid. Dit is te wijten aan een sterk accent op het claimen van (verzekerde) rechten van langdurige zorg en ondersteuning en politieke keuzes: de focus teveel gericht op de keuzevrijheid en te weinig op het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van mensen binnen de eigen maatschappelijke verbanden.

Doelstelling Wmo

Het maatschappelijke doel van de Wmo is "meedoen", ook wel maatschappelijke participatie genoemd.

Maatschappelijke participatie kent 3 varianten.

1. het participeren in allerlei activiteiten zoals het hebben van betaald werk, lid zijn van een vereniging het deelnemen aan sociale verbanden of het bezoeken van evenementen;
2. meehelpen als vrijwilliger of mantelzorger;

3. het mede vormgeven aan beleid via inspraak en actief burgerschap.

Voor maatschappelijke participatie geldt dat de burger zelf verantwoordelijk en voldoende zelfredzaam is om aan de samenleving deel te nemen. Mocht dit niet zo zijn en familie, vrienden en directe omgeving kunnen geen of onvoldoende ondersteuning bieden dan heeft de gemeente de taak om de beperkingen te compenseren zodat wel kan worden deelgenomen aan de samenleving.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid Wmo

De Wmo trad in werking op 1 januari 2007 en verving een aantal wetten zoals aangegeven in onderstaande tabel:

Voor 1-1-2007

Welzijnswet (gemeente)
Wet Voorzieningen Gehandicapten (Wvg)
Huishoudelijke verzorging in de AWBZ
Zorggerelateerde subsidieregelingen in AWBZ/ZFW
Ondersteunende en activerende begeleiding AWBZ
Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
Openbare Geestelijke GezondheidsZorg (Wcpv)

Na 1-1-2007

Wmo
Wmo
Wmo
Wmo
Awbz (op termijn Wmo)
Wmo (centrumgemeenten)
Wmo (centrumgemeenten)

De verantwoordelijkheid is gevat in een 9-tal prestatievelden waarop gemeenten beleid dienen te ontwikkelen.

1. Het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

Integraliteit

De verantwoordelijkheid is gevat bovenstaande prestatievelden waarop gemeenten beleid dienen te ontwikkelen. De verschillende prestatievelden kunnen niet los van elkaar gezien worden. Zij staan onderling in meer of mindere mate met elkaar in verbinding. Dit vraagt om een integrale benadering bij de beleidsontwikkeling en uitvoering. Naast de Wmo is er nog andere wetgeving (bijvoorbeeld op het terrein wonen en zorg) waarmee ook rekening gehouden dient te worden. De integrale

benadering strekt zich ver uit: van het brede school beleid tot het jeugdbeleidsplan, van accommodatiebeleid tot beleid ten aanzien van nieuwbouwwijken e.a..

Hoofdstuk 2. Visie

De gemeente Schermer kenmerkt zich als een gemeente waarin mensen bij elkaar betrokken zijn en kent een rijk en bruisend verenigingsleven. Met behoud van respect voor ieders eigenheid voelen de inwoners zich verantwoordelijk voor elkaar. Het samenspel van respect, betrokkenheid en verantwoordelijkheid strekt zich uit van gemeente, lokale organisaties/instanties en het lokale bedrijfsleven tot en met individuele burgers, over en weer. Dat dit werkelijk zo is blijkt elk jaar weer bij activiteiten die in de diverse dorpen worden georganiseerd. De lokale dorpsraden en – verenigingen spelen hier een grote rol in. In 2008 bestaat Schermer 375 jaar en zullen tal van bewoners en vrijwilligersorganisaties een feestprogramma organiseren. Er is zelfs een aparte stichting “Samen 375 Schermer” in het leven geroepen om allerlei activiteiten te coördineren.

Deze betrokkenheid heeft een link met het begrip ‘civil society’, ofwel de zorgzame samenleving: *‘Een zorgzame samenleving, een systeem van verbanden waar mensen vrijwillig deel van uitmaken. De civil society gaat uit van betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak, vergroting van maatschappelijk zelfbestuur, minder overheidsbemoedening, beperking van commerciële invloeden en versterking van gemeenschapszin en tolerantie.’*

Een goed functionerende “civil society”, waarin inwoners elkaar informele zorg bieden, zal het beroep op individuele voorzieningen vermoedelijk doen dalen.

Naast de gemeente spelen bij de versterking en uitbouw hiervan de lokale vrijwilligersorganisaties en verenigingsleven (en vanuit de maatschappelijke betrokkenheid voor de lokale samenleving) ook de professionele organisaties en het lokale bedrijfsleven een duidelijke rol.

De genoemde partijen dragen vanuit hun rol en betekenis die daaruit voortvloeien een collectieve verantwoordelijkheid om zorg en aandacht te hebben voor en naar elkaar zodat inwoners van Schermer vanuit hun eigen kracht kunnen blijven meedoen aan de (lokale) samenleving.

Daarnaast biedt de gemeente gerichte aandacht en ondersteuning aan specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld vrijwilligers, mantelzorgers, mensen met een lichamelijke- en of psychosociale beperkingen) die ondersteuning bij bepaalde activiteiten nodig hebben.

De gemeente Schermer maakt, net als Graft-De Rijk, deel uit van de regio Noord Kennemerland, met daarin een grote stad, Alkmaar. Daarnaast werkt Schermer samen met de gemeenten Graft-De Rijk en Beemster, twee gemeenten welke zich net als Schermer onderscheiden door hun dorps- en plattelands karakter.

Schermer neemt deel in grotere regionale voorzieningen als het gaat om voorzieningen, die een kleine gemeente niet alleen in stand kan houden.

De dorpen in onze gemeente kenmerken zich door de onderlinge betrokkenheid van haar inwoners en die van de lokale samenleving. Dit komt naar voren bij de wijze waarop verschillende vrijwillige- en professionele organisaties zich actief opstellen bij het realiseren van informele zorgvoorzieningen in bijvoorbeeld Aangenaam/WonenPlus en het Wonen, Welzijn en Zorg-project “ De Verbinding” (zie bijlage 3) .

Naar aanleiding van het voorgaande formuleert de gemeente Schermer haar visie als volgt:

De gemeente Schermer voert een algemeen Wmo-beleid waarbij zij ernaar streeft dat al haar burgers kunnen participeren in de samenleving (meedoen) door het beschikbaar stellen van algemene en collectieve voorzieningen

...Met elkaar, voor elkaar...

Hoofdstuk 3

Prestatieveld 1: Leefbaarheid en sociale samenhang

Hierbij gaat het om het zorgen voor (aantrekkelijke) plekken in de dorpen, wijken en buurten waar mensen (jong en oud) elkaar kunnen ontmoeten. Dit prestatieveld heeft twee belangrijke uitgangspunten.

Ten eerste dat bewoners zelf bepalen wanneer hun omgeving leefbaar is of op welke wijze de leefbaarheid verbeterd kan worden. En ten tweede het basisprincipe om uit te gaan van de schaal van buurten en wijken. Dit vergroot de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en te leren kennen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente bevordert deelname aan het sociale leven, actief burgerschap en zelfredzaamheid van haar inwoners door dorpsgericht werken te zien als basiswerkwijze bij beleidsontwikkelingen, door ontwikkeling van dorpscentra en buurthuizen in Schermer te ondersteunen, te faciliteren en te intensiveren en door haar inwoners te betrekken bij de ontwikkelingen van het beleid op de diverse terreinen.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Uitgangspunt van dit prestatieveld is "civil society". Hier ligt de basis voor het realiseren van resultaten op vrijwel alle overige prestatievelden. Het versterken van de onderlinge samenhang en betrokkenheid creëert draagvlak om invulling te geven aan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of mantelzorgondersteuning. Leefbaarheid en sociale samenhang gaan iedereen (burger, instanties, verenigingen e.a.) aan. Iedere inwoner is vanuit de eigen rol (potentieel) betrokkene. Als mensen zich voor elkaar verantwoordelijk voelen zal er minder beroep worden gedaan op door de gemeenschap bekostigde voorzieningen.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting bij de volgende beleidsterreinen: dorpsgericht werken, dorpsontwikkelingsplannen, burgerparticipatie, accommodatiebeleid, gemeentelijk subsidiebeleid, ouderenbeleid, jeugdbeleid, kunst en cultuur, vrijwilligersbeleid en de brede schoolontwikkeling.

Wat doen we en hebben we al?

- Subsidies aan verenigingen, ouderenorganisaties
- Deelprojecten WWZ De Verbinding 2007-2009
- Strategienota Land van Leeghwater (LvL) 2005-2008
- Cultuurnota Schermer 2007-2011 (lokale uitwerking van een deel van de Strategienota LvL)
- Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010
- Nota Ouderenbeleid 2005

Kansen en mogelijkheden

Om de civil society inhoud te geven vormen ontmoetingsplekken in diverse vormen en multifunctionele accommodaties (gemeenschapshuizen, brede scholen, kerken e.a.) een belangrijke basis. Bij het creëren van spel/sport/recreatie mogelijkheden is belangrijk de lokale behoefte in beeld te hebben en na te gaan welke rol bewoners (bijvoorbeeld bij het beheer) kunnen vervullen. Bij de beleidsontwikkeling en de concrete invullingen van ontmoetingsplekken en accommodaties spelen lokale bewoners een belangrijke rol. De bestaande dorpsraden en –gemeenschappen zouden hierin

een belangrijke rol kunnen spelen, als aanjager en stimulator en in de communicatie met de gemeenten

Binnen het uitvoeringsplan van het WWZ project “ de Verbinding” is een aantal deelprojecten gericht op versterking van de kleine kernen middels ontmoetingsplekken, service- en informatiepunten. Leefbaarheid en sociale samenhang krijgen een prikkel als er periodiek activiteiten en ontmoetingsmomenten plaatsvinden (bijvoorbeeld straatfeest, deelname nationale straatspeeldag, vakantiecontrole in de wijk, een buurtbarbecue, een voetbaltoernooi in de wijk, e.d). Met het beschikbaar stellen van speciaal daarvoor bedoelde subsidies kan de gemeente dit stimuleren en ondersteunen.

De gemeente wil hieraan ook aandacht besteden middels het minimabeleid zodat ook mensen met financiële beperkingen kunnen deelnemen aan de lokale samenleving.

Beleidsvoornemens

	Planning (uitvoeren in het jaar waar een “X” staat)			
	2008	2009	2010	2011
1. Leefbaarheid en sociale samenhang				
In het uitvoeringsplan WWZ “ de Verbinding” aandacht besteden aan inrichten dorpssteunpunten. (federatief)	x	x	x	x
Blijvende aandacht voor het armoedebelief (federatief)	x	x	x	x
Dorpsraden actief betrekken en faciliteren bij de invulling van dit prestatieveld (lokaal)	x			
Accommodatiebeleid ontwikkelen met daarin aandacht voor de brede schoolontwikkeling (lokaal)		x	x	
Extra aandacht geven aan organisaties die zich richten op bestrijding armoede en eenzaamheid (federatief)		x		

Hoofdstuk 4

Prestatieveld 2: Jeugd

Hierbij gaat het om het voorkomen dat jongeren in problemen geraken en het ondersteunen van ouders met vragen over de opvoeding. Wij sluiten aan bij de vijf functies van het preventieve jeugdbeleid:

1. Informatie en advies over opvoeden en opgroeien;
2. Signaleren: vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders;
3. Toeleiding naar het hulpaanbod: het totale lokale en regionale hulpaanbod,
4. Lichtpedagogische hulp: kortdurende hulp en bij problemen met opvoeden en opgroeien;
5. Coördinatie van zorg: afstemmen van meerdere vormen van hulp/zorg, inzet gezinscoaches.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente biedt kinderen en jongeren in Schermer een veilige en stimulerende omgeving waarin zij kunnen groeien tot volwassenen die zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

De gemeente doet dit vanuit twee sporen:

1. *door het organiseren van een sluitende aanpak gericht op preventieve ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;*
2. *door het inrichten van een algemeen jeugdbeleid, gericht op recreatieve, sport- en culturele activiteiten.*

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Een veilige leefomgeving is een voorwaarde om op te groeien tot een zelfstandige, volwassen en verantwoordelijke burger (prestatieveld 1). Er ligt een relatie met prestatieveld 3 omdat de gemeente adequate en eenduidige informatie en voorlichting verstrekt over op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en opvoedingsondersteuning gericht naar ouders. Jongeren nemen deel in de algemene voorzieningen die in de gemeente voorhanden zijn zoals gezondheidszorg, vervoer, gemeenschapsvoorzieningen e.d. (prestatieveld 5). Een relatie met de prestatievelden 6, 7, 8, 9 ligt er bij problematiek van mensen met een beperking, huiselijk geweld, met geestelijke gezondheid, huisvesting en met verslaving.

Naast jongeren en hun ouders/opvoeders hebben de gemeente (o.a. kinderopvang, consultatiebureau, basis en voortgezet onderwijs) de provincie (verantwoordelijk voor de jeugdzorg), sportverenigingen, de GGD, Halt, Triversum (Centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie), Brijderstichting (verslavingsproblematiek) en kerken een relatie met de jeugd.

De doelgroep bestaat uit kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 19 jaar en hun ouders/opvoeders.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting bij de volgende beleidsterreinen: peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, gemeentelijk jeugd- en onderwijsbeleid, leerplicht, lokaal gezondheidsbeleid, accommodatie- en sportbeleid en de brede schoolontwikkeling.

Wat doen en hebben we al?

- Uitvoeren leerplicht taken (uitbesteed aan Alkmaar)
- Nota lokaal jeugdbeleid 1999 en jaarlijkse werkplannen jongerenwerkster
- Regionaal maatwerkplan Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar 2005-2008
- Regionaal jeugdbeleid (Triple P), impuls opvoedingsondersteuning 2007-2010

- Steunpunt Opvoedingsondersteuning GGD Alkmaar-Overdie
- Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
- Jongeren Advies Raad Schermer (JAR)
- Jongerenwerkster voor 8 uur per week
- Subsidies speciaal gericht op deelname van jeugdigen (sport en jeugd- en jongeren)
- Lokaal Gezondheidsbeleid, waarin aandacht voor jeugd en alcohol

Kansen en mogelijkheden

Jeugdbeleid is op te splitsen in algemeen en preventief jeugdbeleid.

Binnen het preventieve jeugdbeleid neemt opvoedingsondersteuning een zeer belangrijke plaats in. Het gaat daarbij om zowel activiteiten gericht op jeugdigen ter voorkoming van problemen met opgroeien bij jeugdigen en gericht op ouders met problemen met opvoeden.

Vanuit dit Wmo beleidskader willen wij het preventieve jeugdbeleid richten op alle vijf genoemde functies en daarin doelen en resultaten benoemen. Daarbinnen spelen de zorgstructuren in en rondom het onderwijs (BO en VO), consultatiebureaus, centra voor gezin en opvoeding en GGD een belangrijke rol.

Ook het algemene jeugdbeleid heeft een rol voor wat betreft het preventief werken. Daarbinnen neemt het jongerenwerk en het faciliteren van jongerenvoorzieningen een belangrijke plaats in. Een schoolgebouw neemt een belangrijke plaats in binnen een woonwijk; immers veel kinderen en ouders maken gebruik van het gebouw.

Momenteel voert de gemeente Schermer het lokale gezondheidsbeleid uit. Hierin wordt specifiek aandacht gegeven aan preventie van alcoholgebruik. Daarbij richt Schermer zich op zowel de jongeren als de ouders/opvoeders.

De gemeente Schermer is van mening dat het bredeschool concept bijdraagt aan de doorlopende ontwikkelingslijn van jongeren. Dit past goed binnen de Wmo.

De gemeente Schermer wil daarom de mogelijkheden onderzoeken en benutten welke signalerings- en opvangfuncties (die tot de competenties van een brede school behoren) kunnen bijdragen aan de preventie waar het in dit prestatieveld over gaat, bijvoorbeeld op het terrein van vrijetijdsbesteding. In Schermer zijn op dit moment ideeën in ontwikkeling over de invulling van het brede school-concept.

De gemeente heeft een jongerenwerkster die welzijns- en recreatieactiviteiten organiseert, hetgeen ook een preventieve functie heeft.

Beleidsvoornemens

2. Jeugd	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
Opvoedings- en opgroeiondersteuning versterken (onderdeel integraal jeugdbeleid) (regionaal)	x	x	x	x
In regioverband (mee-)werken aan een sluitende ketenaanpak 0 - 19 jaar van integrale zorgverlening, met bijzondere aandacht voor multi-probleem situaties (onderdeel integraal jeugdbeleid)(regionaal).	x	x	x	x
Plannen ontwikkelen ten behoeve van de vorming van een brede school (lokaal)		x		

Hoofdstuk 5

Prestatieveld 3: Informatie en advies

Hierbij gaat het om het informeren en adviseren van inwoners over hulp en ondersteuning die zij kunnen krijgen op het terrein van Welzijn, Wonen en Zorg.

Eenzijds houdt het geven van informatie en advies in dat de burger wegwijs wordt gemaakt in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij gaan om zowel algemene voorzieningen (naast zorggerelateerde bijvoorbeeld ook over accommodaties, sport e.d.) zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag.

Anderzijds maakt cliëntondersteuning ook onderdeel uit van dit prestatieveld. Cliëntondersteuning betekent de cliënt helpen bij het maken van een keuze van voorzieningen en/of het oplossen van een probleem.

Het richt zich op regieversterking van mensen (en omgeving) die voor een complexe vraag/situatie staan. Het doel is de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

Het organiseren van activiteiten gericht op het aanbieden van informatie en advies gericht op het wegwijs maken van burgers in het veld van maatschappelijke ondersteuning. De gemeente wil dit doen door het doorontwikkelen van het Wmo-loket tot hét loket voor informatie over diensten, producten en voorzieningen op het gebied van Wonen Welzijn en Zorg.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

De doelstelling van dit prestatieveld raakt alle prestatievelden. Dit prestatieveld strekt zich uit over het gemeentebreed beleid op het terrein van Welzijn, Wonen en Zorg. Alle inwoners van de gemeente Schermer behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld, maar op met name de doelgroep mantelzorgers zal extra worden ingezet.

Wat hebben we en doen we al?

- Eén loket voor de aanvraag en afhandeling hulp bij het huishouden (hh) en wonen, rollen vervoer (wrv, de voormalige Wvg), waarin gekwalificeerde mensen werken
- Het proeftuin-project Zorgmakelaar tot 31-12-07 met de gemeenten Graft-De Rijk, Beemster en Zeevang, waarin cliëntondersteuning een rol speelt
- Aangenaam/Wonenplus consulent, die praktische dienstverlening op gebied van wonen, welzijn en zorg verzorgt aan ouderen
- Preventieve huisbezoeken vanuit Aangenaam/WonenPlus, bij de 75+'ers in Schermer
- Dienstverlening van RIMA (Algemeen Maatschappelijk werk)
- Servicekaart voor 4 gemeenten met de aanbieders van Wonen Welzijn Zorg
- WmoWebWinkel van de GGD, voor de regio Noord Kennemerland, met alle Wmo-producten en -diensten op gemeente geselecteerd
- Gemeentelijke website met informatie over de Wmo

Kansen en mogelijkheden

Om te voorkomen dat de cliënt zich op meerdere plekken moet melden, is de gemeente Schermer voorstander van de 'één loket gedachte'. Met de intentie om met de gemeenten Beemster en Graft-De Rijk per 1 april 2008 tot een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Wmo te komen, bundelt de gemeente Schermer haar krachten.

In het kader van "De Verbinding" wordt gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek voor een mogelijk te realiseren dorpshuisfunctie in Stompvoren. Dit is een mogelijke voorziening in dit Wonen-, welzijn- en zorgproject. Bij de uitwerking hiervan zouden vrijwilligers bijvoorbeeld een rol kunnen spelen bij het geven van informatie en advies in de kleine kernen. In de uitwerking hiervan kan bijvoorbeeld behoefte blijken te zijn aan een wekelijks spreekuur of samenwerking met lokaal aanwezige organisaties zoals ouderenorganisaties, wijksteunpunt De Horn of de dorpsraden.

Vrijwilligers zullen een belangrijke rol spelen bij het geven van informatie en advies in de kleine kernen. Aangenaam Wonen-Plus werft vrijwilligers hiervoor en zorgt voor de opleiding van deze vrijwilligers. Informatie en advies binnen de vertrouwde omgeving door lokale organisaties biedt voordelen. Men kent elkaar en de drempel is lager doordat de bereikbaarheid en toegankelijkheid lokaal geregeld is. Daarbij kunnen ouderen en vroeg-gepensioneerden hun kennis en ervaring inzetten.

De komende jaren wil de gemeente de informatie en adviesfunctie ook aanbieden door meer gebruik te maken van digitale mogelijkheden zoals het aanbieden van digitale dienstverlening en sociale kaarten, gericht op aparte doelgroepen zoals mantelzorgers.

Beleidsvoornemens

3. Informatie en advies	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
Het Wmo-loket en de (nog te ontwikkelen) servicepunten blijvend onder de aandacht van haar inwoners brengen door periodieke public relations via bijvoorbeeld de gemeentelijke Web-site en de lokale media (lokaal/fed.)	x	x	x	x
De mogelijkheden tot digitale informatie en advies onderzoeken (federatief)			x	x
Diverse laagdrempelige ontmoetingspunten in Schermer (wijksteunpunt, dorps huis) inzetten voor informatie en advies over Welzijn, Wonen en Zorg in Schermer (lokaal)			x	x
De rol van Aangenaam/WonenPlus verder onderzoeken om tot een optimale samenwerking te komen (federatief)		x	x	

Hoofdstuk 6

Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligerswerk

De Wmo is de eerste wet die mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunt, faciliteert en stimuleert. Mantelzorg omschrijven wij als langdurende zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Met andere woorden, een mantelzorger is iemand die langdurig en niet vrijblijvend voor een ander zorgt. Mantelzorg is geen bewuste keus, meestal is het een situatie waarin iemand langzaam maar verzeld raakt. De praktijk wijst uit dat iemand die de zorg ontvangt, steeds afhankelijker wordt van de mantelzorger. Daardoor kan de mantelzorger overbelast raken.

De vrijwillige inzet van burgers, zowel informeel en ongeorganiseerd (kleinschalig burgerinitiatief) als in georganiseerd verband (vrijwilligersorganisaties en bijvoorbeeld sport), vormt een onmisbaar deel van de 'civil society'. Vrijwilligerswerk is ook bij uitstek het voertuig voor burgers om verantwoordelijkheid te nemen en niet alles van een ander of de overheid te verwachten. Met zijn vrijwillige inzet is de burger niet slechts consument van publieke diensten, maar levert hij actief een bijdrage. Hij geeft niet alleen zijn eigen 'meedoen' vorm, maar draagt ook bij aan het 'meedoen' van kwetsbare groepen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

Het behouden en stimuleren van mantelzorg en vrijwilligerswerk door het organiseren van volwaardig mantelzorg- en vrijwilligerswerk ondersteuning..

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Het prestatieveld 1 -sociale samenhang en leefbaarheid- is onmiskenbaar gerelateerd aan vrijwilligerswerk. Dit gaat ook op voor het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met enigerlei beperking (prestatieveld 5). De ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk houdt verband met het verstrekken van informatie en advies (prestatieveld 3). Dit prestatieveld strekt zich ook uit tot de prestatievelden 7,8 en 9; opvang voor mensen met problemen, openbare geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en zorg voor mensen met een verslaving. De relatie met bijna alle andere prestatievelden onderstreept het belang van mantelzorg en vrijwilligerswerk voor de lokale samenleving.

Alle inwoners van de gemeente Schermer behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat hebben we en doen we al?

- Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar, dat echter vooral op Alkmaar gericht is
- Een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers van Aangenaam/Wonen Plus
- Ondersteuning van vrijwilligers door de vrijwilligerscentrale In Purmerend, zoals omschreven in de Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010
- Deelproject Monitor mantelzorg en vrijwilligers, een deelproject uit WWZ-programma "De Verbinding" (2008)
- Deelproject Oprichten hospice, een deelproject uit WWZ-programma "De Verbinding" (2007-2009)

Kansen en mogelijkheden

In een brief aan de vier colleges heeft de Wmo-clientenraad i.o. een pleidooi gehouden voor veel aandacht voor het mantelzorg-beleid. Zij noemde onderstaande punten.

1. *De gemeente zorgt voor informatie en advies.*
2. *De gemeente faciliteert emotionele steun*
3. *De gemeente biedt praktische ondersteuning.*
4. *De gemeente ondersteunt de combinatie zorg en werk.*
5. *De gemeente bevordert de belangenbehartiging.*

Binnen de gemeente Schermer zijn veel mantelzorgers actief, vermoedelijk ruim 500 (als uitgegaan wordt van de methodiek van Mezzo: 13% van het aantal inwoners van 18 jaar e.o.) De gemeente heeft hen echter niet in beeld. Gelet op het belang van mantelzorg voor de lokale samenleving wil de gemeente deze mensen wel in beeld krijgen, zodat gerichte ondersteuning kan worden geboden, zoals bijvoorbeeld respijtzorg. De "monitor mantelzorg en vrijwilligers" uit het uitvoeringsplan "De Verbinding" moet hierin duidelijkheid scheppen. Ook is hierin een rol weggelegd voor het Steunpunt Mantelzorg van Humanitas. Door het steunpunt een nadrukkelijke rol te geven krijgt het meer bekendheid en kan zij haar ondersteuningsaanbod lokaal onder de aandacht brengen.

Door de acht gemeenten van Noord-Kennemerland is geconstateerd dat er sprake is van gemeentegrensoverschrijdende problematiek op dit prestatieveld. Op regionaal niveau ontbreekt een overall-beeld .

Om inzicht te verkrijgen in deze werkvelden hebben de samenwerkende gemeenten een onderzoek laten verrichten* ¹ hoe de lokale en regionale inzet er nu uit ziet en welke fricties, tekorten of tekortkomingen er zijn. De aanbevelingen van het rapport zijn bruikbaar om de Beleidsvoornemens te formuleren, met name de rol van het regionale steunpunt Mantelzorg dat lokaal versterkt moet worden.

Beleidsvoornemens

	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
4. Mantelzorg en vrijwilligerswerk				
Actief aansluiten bij Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar en tezamen lokale invulling van het beleid formuleren (regionaal).	x			
Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers actief communiceren in samenwerking met het steunpunt en andere partners (regionaal)	x			
Regionaal optrekken als het gaat om financiering van het steunpunt Mantelzorg (regionaal)	x	x	x	x
Opzetten en blijven uitvoeren van een monitor 'Mantelzorg en vrijwilligers'(deelproject uit De Verbinding) (federatief)	x	x	x	x
Herijken en zonodig herformuleren van het vrijwilligersbeleid (federatief)		x		

¹ Regionale en lokale opgave Wmo, prestatieveld 4 in Noord Kennemerland, stand van zaken en aanbevelingen, SGBO, oktober 2007

Hoofdstuk 7

Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan de samenleving

Meedoen met de samenleving is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Ouderdom, handicap, sociaaleconomische klasse, psychische problemen of 'moeilijkheden thuis' kunnen hindernissen opwerpen om volop mee te draaien in de maatschappij. Een wijk zonder hoge stoepen, een gemeentehuis of bibliotheek zonder drempels. De maatschappelijke deelname van bijv. verstandelijk gehandicapten wordt bevorderd indien zij door hun medeburgers geaccepteerd worden als mensen met mogelijkheden die ook zelf keuzes kunnen maken. De Wmo vraagt van de gemeente om te zorgen dat mensen met beperkingen mee kunnen in de samenleving.

Bij dit prestatieveld gaat het om algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. Het is belangrijk dat er bij het nadenken over deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door verschillende groepen zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen. Het van te voren nadenken over de gebruiksmogelijkheden voor mensen met beperkingen wordt 'inclusief beleid' genoemd; beleid waarbij in alle fasen van een beleidscyclus rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen en dan vooral met de verschillen tussen mensen met en zonder beperkingen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente scheidt algemene voorwaarden die het mogelijk maken om mensen met lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Dit prestatieveld kenmerkt zich door haar collectieve karakter van de voorzieningen die getroffen moeten worden. Hierdoor bestaat een nauw verband met prestatieveld 1; leefbaarheid. De versterking van de "civil society" komt hierin ook terug; bijvoorbeeld dat alleen met het realiseren van fysieke bereikbaarheid niet gezegd is dat daarmee deelname aan activiteiten door mensen met beperkingen verzekerd is. In termen van het denken in inclusief beleid houdt dit in dat het vanzelfsprekend is om (uitnodigende) activiteiten te organiseren waaraan in principe iedereen deel kan nemen. Door het collectieve karakter is de gemeente (naast regisseur) een van de spelers binnen dit prestatieveld. Anderen zijn de Stichting Welzijn ouderen, Aangenaam/WonenPlus, Wooncompagnie, Zorgcirkel, vluchtelingenwerk, onderwijs, maatschappelijk werk, GGD, dorpsraden en verenigingsleven. Dit prestatieveld komt tot uiting op de beleidsterreinen toegankelijkheid openbare ruimte, levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen, ouderenbeleid subsidiebeleid, accommodaties, jeugd- en jongerenwerk. Alle inwoners van de gemeente Schermer behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat hebben we en doen we al?

- Projecten WWZ de Verbinding (gemeentelijke opgave woningen; dorpservicepunten; kleinschalige woonvormen) (2007-2009)
- Subsidiëren van activiteiten voor de doelgroep (waaronder diensten SWO's+ en Aangenaam/Wonen Plus)
- Resultaten van de toegankelijkheidsscan openbare wegen in de dorpen, uitgevoerd door het Ouderenpanel in 2002

Kansen en mogelijkheden

Maatschappelijke en demografische ontwikkelingen zijn voor de uitvoering van de Wmo van belang. Kijkend naar de gemeente Schermer is de vergrijzing een van de belangrijkste demografische ontwikkeling. Vermaatschappelijking van de zorg is de belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling. Mensen die vroeger naar een verzorgingshuis gingen, blijven nu zelfstandig in hun eigen woning en krijgen zorg aan huis. Ook mensen met een verstandelijke of psychische beperking hebben keuzevrijheid en wonen niet altijd meer in een inrichting maar ook zelfstandig in wijken of dorpen.

Voor het ontwikkelen van een lokaal beleid op dit prestatieveld spelen lange termijnontwikkelingen een belangrijk rol. Dit is van belang om de koers te bepalen in wat de gemeente wil bereiken om haar inwoners zo lang, zo zelfstandig mogelijk te laten wonen en laten meedoen aan de samenleving. Afhankelijk van de demografische ontwikkeling en bevolkingsopbouw kan dit per wijk verschillen.

Het realiseren van woonservicezones kan een optie zijn om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. In een woonservicezone zijn alle voorzieningen op gebied van wonen en zorg en op het gebied van woonomgeving en welzijn op elkaar afgestemd. Het inrichten van allerlei vrijwillige welzijnsdiensten op wijk - en buurtniveau (bijvoorbeeld mantelzorgondersteuning) en het betrekken van het verenigingsleven bevordert de sociale samenhang en solidariteit.

Het landelijke gebied wordt steeds meer geconfronteerd met versobering van het openbaar vervoer. Afstemming en optimaal gebruik maken van beschikbare vervoersmogelijkheden is van groot belang om tot efficiënte dienstverlening te komen. Een goede vervoersvoorziening is immers een manier voor mensen met een beperkingen om deel te nemen aan het sociale leven.

Een ander aandachtspunt is het realiseren van voldoende huisvestingsmogelijkheden voor jong en oud, werkgelegenheid en overige randvoorwaarden om de kernen aantrekkelijk te houden als woonplaats. Het overbruggen van de afstand tussen wenselijkheid en werkelijkheid bij dit prestatieveld kan de gemeente niet alleen realiseren. De eerder genoemde spelers (zie samenhang met andere prestatievelden) hebben daarin een rol en eigen verantwoordelijkheid.

Het uitwerken van dit prestatieveld kost geld. Gekeken zal moeten worden naar externe financieringsbronnen, die bij samenwerkingspartners aanwezig zijn of elders (subsidies van provincie, rijk of EU) kunnen worden aangeboord.

Beleidsvoornemens

	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
5. Bevorderen deelname aan de samenleving				
Uitwerken, vormgeven en implementeren van "inclusief beleid" (beleid dat rekening houdt met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van mensen) waardoor algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking (federatief)		x		
Herschrijven en opnieuw vaststellen van het ouderenbeleid, gericht op Wonen, Welzijn en Zorg. Uitgangspunt daarbij zijn de deelprojecten in "De Verbinding" en Aangenaam/Wonen-Plus, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het (sociale) vervoer (federatief)		x		

Hoofdstuk 8

Prestatieveld 6 : Individuele voorzieningen voor mensen met een beperking

Dit prestatieveld beschrijft het onderdeel van maatschappelijke ondersteuning dat zich richt op individuele mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het compensatiebeginsel in de Wmo geeft gemeenten de verplichting om beperkingen te compenseren die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, bij het ontmoeten van mensen of in het vervoer.

Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast.

Dat individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze kan vormgeven zoals het collectief vervoer. Of men 'toegang' heeft tot een dergelijke voorziening (hulp in het huishouden, vervoersvoorzieningen, een rolstoel of woningaanpassing) hangt af van de individuele kenmerken van de persoon, die worden vastgesteld middels een indicatie.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente compenseert door het verstrekken van collectieve en individuele voorzieningen de lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen van haar inwoners waardoor zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

In de gemeente Schermer neemt de vergrijzing (net zoals in andere delen van Nederland) de komende jaren toe: (bron: provincie NH)

Schermer	2005	2010	2015	2020	2025	2030
65+ (incl.75+érs)	612	754	946	1020	1098	1199
75+	208	284	361	412	487	472

In het staatje is te zien dat over ruim 10 jaar (2020) is er een verdubbeling te zien van het aantal 75 + 'ers. Het ligt daarom voor de hand dat de er sprake zal zijn van een toenemende behoefte aan zorg. De vraag om en inzet van mantelzorgers en vrijwilligers (prestatieveld 4) zal oplopen.

De bereidheid om zich vrijwillig in te zetten voor anderen hangt weer nauw samen met het terrein van de civil society (prestatieveld 1).

Een link met prestatieveld 3 bestaat er omdat de gemeente gehouden is om cliënten te informeren, te adviseren en te ondersteunen bij hun zoektocht naar compensatie.

Een toenemende behoefte aan zorg betekent dat er meer druk komt te staan op het beschikbare budget. Dit kan inhouden dat - om een acceptabele en haalbare uitvoering van de compensatieplicht te behouden - in voorkomende situaties collectieve voorzieningen (prestatieveld 5) als voorliggend ten opzichte van een individuele voorziening moeten worden aangemerkt.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting door middel van de uitvoering van de Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning c.a., zoals vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van 19 september 2006 en het bijbehorende besluit en de beleidsregels. De gemeente is naast regisseur ook inkoper van zorg. Andere spelers zijn zorgaanbieders, indicatieorganen, de Wmo cliëntenraad, Stichtingen Welzijn Ouderen en Aangenaam/Wonen-Plus.

Wat hebben we en doen we al?

- Verordening en Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007
- De drie afzonderlijke gemeenten hebben ieder een loket waarin zorg wordt aangeboden
- Evaluatierapport zorgmakelaar/omkijker (verschijnt begin 2008)
- Samenwerking met Aangenaam/Wonen-Plus
- Contracten met acht zorgaanbieders voor de levering van huishoudelijke verzorging
- Contract met een aanbieder/leverancier wrv-voorzieningen

Kansen en mogelijkheden

Had de gemeente voorheen met de Wvg te maken met het begrip 'zorgplicht' (de verplichting zorg te bieden bij een medische noodzaak) introduceert de Wmo het begrip 'compensatieplicht'. De compensatieplicht (dat zich uitstrekt over alle prestatievelen van de Wmo) geeft gemeenten de opdracht voorzieningen (collectief of individueel) te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen stellen burgers in staat om:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Voor het verstrekken van individuele voorzieningen kent de gemeente een verordening. Het jaar 2007 geldt als overgangsjaar. In de verordening is een nieuwe voorziening opgenomen; hulp bij het huishouden. In de komende jaren zal de gemeente ervaring opdoen met deze voorziening en meer zicht krijgen op de mogelijkheden om deze voorziening zo optimaal mogelijk in te zetten voor burgers die daarop aangewezen zijn.

Het Wmo-loket

Per 1 april 2008 zal er een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Wmo met de drie gemeenten Schermer, Beemster en Graft-De Rijk worden ingericht, gehuisvest in de gemeente Beemster. Vooralsnog zal gestart worden met de uitvoering van de huidige Wmo-verordeningen en -besluiten. In 2008 zal getracht worden de verordeningen en beleidsregels verder op elkaar af te stemmen, en ondanks de eigen beleidsvrijheid van elke gemeente, waar mogelijk te kiezen voor een zo uniform mogelijke uitvoering.

Bij het afhandelen van aanvragen zal het instrument van huisbezoek, gelet op de waardevolle ervaringen hiermee, worden ingezet. Klantcontacten kunnen op afspraak ook plaatsvinden in het eigen gemeentehuis of desgewenst bij het WMO-loket. Verder zal het loket steeds goed telefonisch bereikbaar zijn en zullen mogelijkheden van digitale dienstverlening worden onderzocht.

Beleidsvoornemens

	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
6 Voorzieningen voor mensen met een beperking				
Opstellen van een bedrijfsplan met betrekking tot de samenwerking, waarin beschreven staat op welke wijze de inhoud en werkwijze van het loket, vorm gaat krijgen (federatief).	x			
Herijking van het bestaande voorzieningenbeleid waarbij het uitwerken en vormgeven van het compensatiebeginsel centraal staat (federatief).		x		
Inpassen van de taken van de Procesbewaker (Zorgmakelaar) in het Wmo-loket (federatief)	x			

Hoofdstuk 9

Prestatieveld 7: Maatschappelijk opvang, waaronder vrouwenopvang,

Prestatieveld 8: Het bevorderen van Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)

Prestatieveld 9: Het bevorderen van verslavingsbeleid

Maatschappelijke opvang (prestatieveld 7) omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Vrouwenopvang is het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten.

Onder het bieden van Openbare geestelijke gezondheidszorg (prestatieveld 8) wordt nagenoeg hetzelfde verstaan als wat in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) nu hieronder wordt verstaan. Het gaat hier om het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg en het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen. Ook valt onder dit prestatieveld: het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bieden van psychosociale hulp bij rampen wordt niet in de Wmo ondergebracht.

Ambulante verslavingszorg (prestatieveld 9) doelt op activiteiten bestaande uit de ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen en preventie hiervan, inclusief activiteiten in het kader van overlastbestrijding van overlast door verslaving.

In regionaal verband is een expertmeeting georganiseerd, omdat de gemeenten willen weten hoe de lokale en regionale inzet er nu uitziet en welke fricties of tekortkomingen er zijn.

Ook willen de gemeenten inzicht in wat de (regionale) opgave op deze prestatievelden is en wat de verantwoordelijkheid van de gezamenlijke gemeenten zou kunnen zijn. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het rapport van SGBO : "Regionale en lokale opgave Wmo prestatievelden 7, 8 en 9 in Noord-Kennemerland, stand van zaken en aanbevelingen", oktober 2007, en vormt input voor het beleid.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt: *het op maat bieden van hulp op het terrein van de maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg aan inwoners die dit nodig hebben.*

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

De prestatievelden 7,8 en 9 staan onderling met elkaar in verbinding. Maatschappelijke opvang kan het gevolg zijn van problematiek die zich voordoen op het terrein van (psychische) gezondheid, maar ook als gevolg van relatie en/of verslavingsproblematiek.

In principe kunnen de prestatievelden in meerdere of mindere mate ook de overige prestatievelden raken. Er ontstaat bijvoorbeeld een overlap met leefbaarheid en sociale samenhang als er sprake is van burenoverlast als gevolg van verslavingsproblematiek. Daarnaast is het van belang dat de gemeente haar burgers informatie verstrekt over maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg (prestatieveld 3). Bovendien heeft het te maken met preventie van problemen zoals het voorkomen van overmatig alcohol- en drugsgebruik onder jongeren (prestatieveld 2).

Binnen de OGGZ zijn veel mantelzorgers actief (prestatieveld 4). Door het beschikbaar maken van algemene voorzieningen (prestatieveld 5) en individuele voorzieningen (prestatieveld 6) creëert de gemeente mogelijkheden om mee te kunnen doen. Alle inwoners van de gemeente Schermer behoren tot de doelgroep van de prestatievelden 7,8 en 9.

De gemeente heeft een belangrijke rol bij deze prestatievelden. Naast regisseur is zij ook inkoper van zorg. Andere spelers zijn de zorgaanbieders (de organisaties die zorg verstrekken). Ook heeft de gemeente een preventieve en signalerende taak bij terugkeer in de samenleving (opvang en nazorg).

Wat hebben we en doen we al?

- Stuurgroep en Steunpunt Huiselijk geweld
- In samenwerking met de gemeenten in de regio Noord Kennemerland is er een OGGZ – convenant gesloten
- Stichting De Nieuwe Opvang (onderdak en hulpverlening voor daklozen met psychosociale/psychiatrische problemen in de regio NK)
- Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
- Meldpunt Vangnet en Advies (onderdeel van Stichting DNO, waar burgers en organisaties meldingen kunnen maken over mensen waar zorg over bestaat, of waar overlast van wordt ervaren)
- Blijf van m'n lijf Alkmaar; opvanghuis voor vrouwen
- Brijder Stichting
- GGZ Noord Holland Noord

Alle genoemde instanties werken regionaal en worden aangestuurd door het portefeuillehoudersoverleg Noord Kennemerland.

Kansen en mogelijkheden

De gemeente Schermer heeft zich aangesloten bij het regionaal meldpunt huiselijk geweld. Maatschappelijke opvang wordt geregistreerd vanuit de centrumgemeente Alkmaar. In 2007 is de gemeente Alkmaar samen met de randgemeenten overleg gestart over de wijze waarop maatschappelijke opvang op lokaal niveau kan worden georganiseerd.

Ook de OGGZ valt onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Alkmaar. Het jaar 2007 geldt als overgangsjaar. Met de gemeente Alkmaar zullen gesprekken opgestart worden over de wijze waarop preventief beleid op lokaal niveau kan plaatsvinden. Vooral de inzet van het regionale team bemoeizorg, die ook Schermer cliënten heeft, zal hierbij aan de orde komen.

Om het beleid en de bestedingen van de doeluitkering (toegekend aan de centrum gemeente Alkmaar) op de prestatievelden 7, 8 en 9 te formuleren is van het belang inzicht te hebben in het gebruik en resultaat op de terreinen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en OGGZ.

Beleidsvoornemens

	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
7. Maatschappelijk opvang, waaronder vrouwenopvang, 8. Het bevorderen van Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) 9. Het bevorderen van verslavingsbeleid				
Binnen de regio NK wordt beleid ontwikkeld op deze prestatievelden (regionaal)	x	x	x	x
Beleid en actiepunten formuleren op het gebied van preventie, signalering en nazorg, voor zover lokaal van toepassing.			x	x

Hoofdstuk 10 Burgerparticipatie en communicatie

Burgerparticipatie is een brede, algemene term voor alle activiteiten die de overheid onderneemt om burgers te betrekken bij haar activiteiten. Het gaat de wetgever niet louter om belangenbehartiging, maar om blijvende betrokkenheid van burgers bij een bredere visie op maatschappelijke ondersteuning in de gemeente. Naast betrokkenheid van de burger is de betrokkenheid van allerhande instellingen zoals welzijnsinstellingen, zorgaanbieders, woningbouwcorporaties e.a. van belang.

Meepraten met de Wmo

Los van de wettelijke plicht, vindt de gemeente Schermer het van groot belang om haar inwoners tijdig te betrekken bij het opstellen en uitvoeren van het Wmo-beleidsplan. Dit gaat verder dan alleen informeren. De burgers moeten hun mening kunnen geven over en inbreng hebben bij de totstandkoming van het beleid. Het levert inzicht in specifieke wensen en behoeften van burgers, creëert draagvlak, draagt bij aan de ontwikkeling en betrokkenheid van individuele burgers en bevordert de tevredenheid onder de burgers.

Structureel overleg

In 2006 startten de gemeenten Beemster, Graft-De Rijp, Schermer en Zeevang met een Wmo-cliëntenraad in oprichting. In 2007 stelde de gemeente in samenwerking met de Wmo-cliëntenraad i.o. besluit reglement Wmo-cliëntenraad op. De Wmo-cliëntenraad adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over het Wmo-beleid, dus over alle prestatievelden. Dit vraagt van de leden van de Wmo-cliëntenraad een brede scope over het volledige Wmo-terrein en vaardigheden om op beleidsniveau te communiceren. De Wmo-cliëntenraad zal ook haar achterban moeten consulteren voor haar advies naar de gemeente. Er vindt periodiek overleg plaats met de gemeente.

Verantwoording

Op grond van artikel 9 van de Wmo publiceren burgemeester en wethouder jaarlijks voor 1 juli een verantwoording over de prestaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning over het voorgaande kalenderjaar. Daarmee vindt verantwoording van de resultaten van het beleid en de uitvoering plaats aan de gemeenteraad, de inwoners en de minister. De gemeenteraad kan op basis van deze verantwoording, gehoord de inwoners en belanghebbenden, het beleid aanpassen. Voor de jaarlijkse verantwoording kiest de gemeente Schermer voor het hanteren van het model 'Handreiking Prestatiegevens' van het ministerie van VWS. Deze handreiking is speciaal voor de gemeenten in Nederland ontwikkeld. Door deze te gebruiken voldoet de gemeente Schermer aan de wettelijke eisen van verantwoording.

Communicatie

De Wmo is een participatiewet. Om te bereiken dat iedereen zo veel mogelijk aan het maatschappelijk leven deelneemt, dient de gemeente ook goed te communiceren over het Wmo-beleid en de uitvoering ervan.

Beleidsvoornemens

Burgerparticipatie en communicatie	2008	2009	2010	2011
Gebruik maken van de handreiking prestatiegegevens VWS	x	x	x	x
Een apart deel van de gemeentelijke website aan de Wmo wijden;	x			
Een jaarlijkse terugkerende expertmeeting met zorgaanbieders;	x	x	x	x
Periodieke berichtgeving over de Wmo via de lokale pers;	x	x	x	x
Interactieve beleidsvorming;	x	x	x	x
Het benutten van contacten met dorpsraden en belangenverenigingen etc.	x	x	x	x
In burgerjaarverslag Wmo apart opnemen	x	x	x	x

Bijlage 1

Overzicht huidig beleid & beleidsvoornemens per prestatieveld

Prestatieveld- doelstelling	Huidig beleid Schermer	Beleidsvoornemens Schermer
<p>1 De gemeente bevordert deelname aan het sociale leven, actief burgerschap en zelfredzaamheid van haar inwoners door dorpsgericht werken te zien als basiswerkwijze bij beleidsontwikkelingen, door ontwikkeling van dorpscentra en buurthuizen in Schermer te ondersteunen, te faciliteren en te intensiveren en door haar inwoners te betrekken bij de ontwikkelingen van het beleid op de diverse terreinen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidies aan verenigingen, ouderenorganisaties • Deelprojecten WWZ De Verbinding (waaronder dorpservicepunten in kleine kernen) • Strategienota Land van Leeghwater • Cultuurnota Schermer 2007-2011 (lokale uitwerking van een deel van de Strategienota LvL) • Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010 	<ul style="list-style-type: none"> • In het uitvoeringsplan WWZ “ de Verbinding” aandacht besteden aan inrichten wijk- en dorpssteunpunten. • Blijvende aandacht voor het armoedebeleid • Dorpsraden actief betrekken en faciliteren bij de invulling van dit prestatieveld • Accommodatiebeleid ontwikkelen met daarin aandacht voor de brede schoolontwikkeling. • Extra aandacht geven aan organisaties die zich richten op bestrijding eenzaamheid en armoede
<p>2 De gemeente biedt kinderen en jongeren in Schermer een veilige en stimulerende omgeving waarin zij kunnen groeien tot volwassenen die zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving. De gemeente doet dit vanuit twee sporen: 1. door het organiseren van een sluitende aanpak gericht op preventieve ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden; 2. door het inrichten van algemeen jeugdbeleid gericht op recreatieve, sport- en culturele activiteiten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren leerplicht taken(uitbesteed aan Alkmaar) • Nota Jeugdbeleid • Regionaal maatwerkplan Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar • Regionaal jeugdbeleid (Triple P), impuls opvoedingsondersteuning • Steunpunt Opvoedingsondersteuning GGD Alkmaar-Overdie • Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling • Jongerenwerkster voor 8 uur per week • Subsidies speciaal gericht op deelname van jeugdigen (sport en jeugd- en jongeren) • Lokaal Gezondheidsbeleid, 	<ul style="list-style-type: none"> • Opvoedings- en opgroei-ondersteuning versterken (onderdeel integraal jeugdbeleid). • In regioverband (mee-)werken aan een sluitende ketenaanpak 0 - 19 jaar van integrale zorgverlening, met bijzondere aandacht voor multi-probleem situaties (onderdeel integraal jeugdbeleid) • Plannen ontwikkelen ten behoeve van de vorming van een brede school

	waarin aandacht voor jongeren	
<p>3 Het organiseren van activiteiten gericht op het aanbieden van informatie en advies gericht op het wegwijs maken van burgers in het veld van maatschappelijke ondersteuning. De gemeente wil dit doen door het doorontwikkelen van het Wmo-loket tot hét loket voor informatie over diensten, producten en voorzieningen op het gebied van Wonen Welzijn en Zorg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eén loket voor de aanvraag en afhandeling hh en wrv, waarin gekwalificeerde mensen werken • Het proeftuin-project Zorgmakelaar met de drie gemeenten Graft-De Rijp, Beemster en Zeevang, waarin cliëntondersteuning een rol speelt • Aangenaam/Wonenplus consulent, die praktische dienstverlening op gebied van wonen, welzijn en zorg verzorgt aan ouderen • Preventieve huisbezoeken vanuit Aangenaam/WonenPlus, bij de 75+'ers in Schermer • Dienstverlening van RIMA (Algemeen Maatschappelijk werk) • Seniorenkaart voor 4 gemeenten met de aanbieders van Wonen Welzijn Zorg • WmoWebWinkel van de GGD, voor de regio Noord Kennemerland, met alle Wmo-producten en -diensten op gemeente geselecteerd 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Wmo-loket en de (nog te ontwikkelen) servicepunten blijvend onder de aandacht van haar inwoners brengen door periodieke public relations via bijvoorbeeld de gemeentelijke Wmo-site en de lokale media. • Diverse ontmoetingspunten in Schermer (wijksteunpunt, dorpshuis) inzetten voor informatie en advies over Welzijn, Wonen en Zorg in Schermer. • De mogelijkheden tot digitale informatie en advies onderzoeken • De rol van Aangenaam/WonenPlus verder onderzoeken om tot een optimale samenwerking te komen
<p>4 Het behouden en stimuleren van mantelzorg en vrijwilligerswerk door het organiseren van volwaardig mantelzorg- en vrijwilligerswerk ondersteuning. De gemeente wil dit doen door beleid te ontwikkelen voor ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar, dat echter vooral op Alkmaar gericht is • Een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers van Aangenaam/Wonen Plus • Ondersteuning van vrijwilligers door de vrijwilligerscentrale In Purmerend, zoals 	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij het Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar en tezamen lokale invulling van het beleid formuleren • Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers actief communiceren in samenwerking met het steunpunt en andere partners • Regionaal optrekken als

	<p>omschreven in de Nota Vrijwilligersbeleid 2005-2010</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelproject Monitor mantelzorg en vrijwilligers, een deelproject uit “De Verbinding” 	<p>het gaat om financiering van het steunpunt Mantelzorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzetten en blijven uitvoeren van een monitor ‘Mantelzorg en vrijwilligers’(deelproject uit De Verbinding) • Herijken en zonodig herformuleren van het vrijwilligersbeleid.
<p>5 De gemeente scheidt algemene voorwaarden die het mogelijk maken om mensen met ergonomische en/of psychosociale belemmeringen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projecten WWZ de Verbinding (gemeentelijke opgave woningen; dorpservicepunten; kleinschalige woonvormen) • Subsidiëren van activiteiten voor de doelgroep (waaronder diensten SWO's+ en Aangenaam/Wonen Plus) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken, vormgeven en implementeren van “inclusief beleid” (beleid dat rekening houdt met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van mensen) waardoor algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking. • Herschrijven en opnieuw vaststellen van het ouderenbeleid, gericht op Wonen, Welzijn en Zorg. Uitgangspunt daarbij zijn de deelprojecten in “De Verbinding” en Aangenaam/Wonen-Plus waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het (sociale) vervoer.”
<p>6 De gemeente compenseert door het verstrekken van collectieve en individuele voorzieningen de lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen van haar inwoners waardoor zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening en Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007 • de drie afzonderlijke gemeenten hebben ieder een loket waarin zorg wordt aangeboden • evaluatierapport zorgmakelaar/omkijker 	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een uitvoeringsplan met betrekking tot de samenwerking, waarin beschreven staat op welke wijze de inhoud en werkwijze van het loket, vorm gaat krijgen • Herijking van het bestaande voorzieningenbeleid

	<ul style="list-style-type: none"> • samenwerking met Aangenaam/Wonen-Plus • contracten met acht zorgaanbieders voor de levering van huishoudelijke verzorging • contract met een aanbieder/leverancier wrv-voorzieningen 	<p>waarbij het uitwerken en vormgeven van het compensatiebeginsel centraal staat.</p>
<p>7,8,9 het op maat bieden van hulp op het terrein van de maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg aan inwoners die dit nodig hebben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stuurgroep en Steunpunt Huiselijk geweld • Stichting De Nieuwe Opvang (onderdak en hulpverlening voor daklozen met psychosociale/psychiatrische problemen in de regio NK) • Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling • Meldpunt Vangnet en Advies (onderdeel van Stichting DNO, waar burgers en organisaties meldingen kunnen maken over mensen waar zorg over bestaat, of waar overlast van wordt ervaren) • Blijf van m'n lijf Alkmaar; opvanghuis voor vrouwen • Brijder Stichting • GGZ Noord Holland Noord 	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met de regio beleid ontwikkelen op de prestatievelden 7, 8 en 9. • Beleid en actiepunten formuleren op het gebied van preventie, signalering en nazorg, voor zover lokaal van toepassing.
<p>Onderdeel Burgerparticipatie en Communicatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wmo-cliëntenraad voor 4 gemeenten 	<p>Verantwoording:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik maken van de handreiking prestatiegegevens VWS • <p>Communicatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een apart deel van de gemeentelijke website aan de Wmo wijden; • interactieve beleidsvorming; • een jaarlijkse terugkerende

		<p>expertmeeting met zorgaanbieders;</p> <ul style="list-style-type: none"> • periodieke berichtgeving over de Wmo via de lokale pers; • het benutten van contacten met dorpsraden en belangenverenigingen etc. • in burgerjaarverslag Wmo apart opnemen
--	--	---

Bijlage 2 Planning beleidsvoornemens

Beleidsvoornemens Schermer per prestatieveld	Planning (uitvoeren in het jaar waar een "X" staat)			
	2008	2009	2010	2011
1. Leefbaarheid en sociale samenhang				
In het uitvoeringsplan WWZ "de Verbinding" aandacht besteden aan inrichten dorpssteunpunten (federatief).	x	x	x	x
Blijvende aandacht voor het armoedebeleid (federatief).	x	x	x	x
Dorpsraden actief betrekken en faciliteren bij de invulling van dit prestatieveld	x			
Accommodatiebeleid ontwikkelen met daarin aandacht voor de brede schoolontwikkeling.		x	x	
2. Jeugd				
Opvoedings- en opgroeiondersteuning versterken (onderdeel integraal jeugdbeleid) (regionaal).	x	x	x	x
In regioverband (mee-)werken aan een sluitende ketenaanpak 0 - 19 jaar van integrale zorgverlening, met bijzondere aandacht voor multi-probleem situaties (onderdeel integraal jeugdbeleid) (regionaal).	x	x	x	x
Plannen ontwikkelen ten behoeve van de vorming van een brede school		x		
3. Informatie en advies				
Het Wmo-loket en de (nog te ontwikkelen) servicepunten blijvend onder de aandacht van haar inwoners brengen door periodieke public relations via bijvoorbeeld de gemeentelijke website en de lokale media.	x	x	x	x
De mogelijkheden tot digitale informatie en advies onderzoeken			x	x
Diverse ontmoetingspunten in Schermer (wijksteunpunt, dorps huis) inzetten voor informatie en advies over Welzijn, Wonen en Zorg in Schermer.			x	x
De rol van Aangenaam/WonenPlus verder onderzoeken om tot een optimale samenwerking te komen (federatief).		x	x	
4. Mantelzorg en vrijwilligerswerk				
Actief aansluiten bij Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar en tezamen lokale invulling van het beleid formuleren (regionaal).	x			
Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers actief communiceren in samenwerking met het steunpunt en andere partners (regionaal).	x			
Regionaal optrekken als het gaat om financiering van het steunpunt Mantelzorg (regionaal).	x	x	x	x
Opzetten en blijven uitvoeren van een monitor 'Mantelzorg en vrijwilligers'(deelproject uit De Verbinding) (federatief).	x	x	x	x
Herijken en zonodig herformuleren van het vrijwilligersbeleid (federatief).		x		

5. Bevorderen deelname aan de samenleving				
Uitwerken, vormgeven en implementeren van "inclusief beleid" (beleid dat rekening houdt met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van mensen) waardoor algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking (federatief).		x		
Herschrijven en opnieuw vaststellen van het ouderenbeleid, gericht op Wonen, Welzijn en Zorg. Uitgangspunt daarbij zijn de deelprojecten in "De Verbinding" en Aangenaam/Wonen-Plus waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het (sociale) vervoer (federatief).		x		
6. Voorzieningen voor mensen met een beperking				
Opstellen van een bedrijfsplan met betrekking tot de samenwerking, waarin beschreven staat op welke wijze de inhoud en werkwijze van het loket, vorm gaat krijgen (federatief).	x			
Herijking van het bestaande voorzieningenbeleid waarbij het uitwerken en vormgeven van het compensatiebeginsel centraal staat (federatief).		x		
Inpassen van de taken van de Procesbewaker (Zorgmakelaar) in het Wmo-loket (federatief).	x			
7. Maatschappelijk opvang, waaronder vrouwenopvang, 8. Het bevorderen van Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en 9. Het bevorderen van verslavingsbeleid				
Binnen de regio NK wordt beleid ontwikkeld op deze prestatievelden (regionaal).	x	x	x	x
Beleid en actiepunten formuleren op het gebied van preventie, signalering en nazorg, voor zover lokaal van toepassing.			x	x
Burgerparticipatie en communicatie				
Gebruik maken van de handreiking prestatiegegevens VWS	x	x	x	x
Een apart deel van de gemeentelijke website aan de Wmo wijden;	x			
Een jaarlijkse terugkerende expertmeeting met zorgaanbieders;	x	x	x	x
Periodieke berichtgeving over de Wmo via de lokale pers;	x	x	x	x
Interactieve beleidsvorming;	x	x	x	x
Het benutten van contacten met dorpsraden en belangenverenigingen etc.	x	x	x	x
In burgerjaarverslag Wmo apart opnemen	x	x	x	x

Bijlage 3 WWZ Project De Verbinding, omschrijving deelprojecten

Deelproject 1: programmamanagement

Doel en beoogd resultaat

Een (externe) programmamanager met administratieve ondersteuning ter aansturing van het totale WWZ-programma.

Deelproject 2: communicatietraject WWZ

Doel en beoogd resultaat

De Verbinding is een omvangrijk programma. Het inschakelen van een communicatieadviseur wordt als een belangrijke succesfactor gezien.

Een belangrijk onderdeel is het eenmalig opstellen van een communicatieplan voor het programma. Daarnaast is communicatiebegeleiding op het totale programma en op de deelprojecten een belangrijk gegeven.

Deelproject 3: particuliere woningvoorraad

Doel

Wegwerken van kwantitatieve tekorten in de particuliere woningvoorraad voor ouderen en mensen met beperkingen opdat zij zo lang mogelijk goed kunnen blijven wonen in hun eigen woning.

Deelproject 4 t/m 8: de gemeentelijke opgave van Schermer, Graft de Rijk, Beemster en Zeevang voor wonen met zorg

Doel

Het goed huisvesten van ouderen en mensen met een beperking zodanig dat op middellange termijn 90% van de inwoners van de doelgroep in de eigen kern binnen de gemeente Schermer etc. kan blijven wonen.

Deelproject 10: ontwikkeling wijksteunpunt-breed Zuidoostbeemster

Doel en beoogd resultaat

Realiseren van een wijksteunpunt-breed in Zuidoostbeemster.

Deelproject 11+ 12: steunpunten kleine kernen/ versterking winkelstructuur kleine kernen

Doel

Het beschikbaar stellen dan wel faciliteren van specifieke diensten en activiteiten voor kwetsbare burgers ter ondersteuning van de woonfunctie en van de leefbaarheid in de kleine kernen.

Het voorzieningenniveau in de kleine kernen op peil houden of weer op peil brengen zodanig dat het bijdraagt aan de leefbaarheid in het algemeen en meer in het bijzonder aan een betere dienstverlening voor ouderen en mensen met beperkingen.

Deelproject 13: Monitor

Doel

Blijvende aandacht voor het op peil houden van op ouderen en mensen met beperkingen gericht vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Deelprojecten 15 + 16: Kleinschalige woonvormen

Doel

Mensen met dementie en mensen met (lichte) psychiatrische en/of psychosociale problematiek - al dan niet met AWBZ indicatie, beroep op Zorgverzekeringswet (ZVW) of WMO - in de vier gemeenten in staat stellen, ondanks (relatief ernstige) beperkingen, langer zelfstandig te laten blijven wonen.

Deelprojecten 15 + 16: Kleinschalige woonvormen

Doel

Mensen met dementie en mensen met (lichte) psychiatrische en/of psychosociale problematiek - al dan niet met AWBZ indicatie, beroep op Zorgverzekeringswet (ZVW) of WMO - in de vier gemeenten in staat stellen, ondanks (relatief ernstige) beperkingen, langer zelfstandig te laten blijven wonen.

Bijlage 4

Uitgangspunten Wmo-cliëntenraad

Twaalf aandachtspunten voor het 4-jarig beleidsplan Wmo

Aanbevelingen van de Wmo-clientenraad van de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk, Schermer en Zeevang

Algemeen

1. Wij verwachten op de eerste plaats duidelijkheid voor de inwoners wat de Wmo inhoudt op alle beleidsterreinen wat burgers kunnen verwachten wat de gemeente wel of niet kan bekendheid van het zorgloket wat de rechten en plichten van burgers zijn (van klachtenmogelijkheid tot eigen bijdragen)

We zien en horen dat veel mensen nog niet bekend zijn met de Wmo. Het beleidsplan is een uitgelezen mogelijkheid voor de gemeente om dit in begrijpelijke taal en concreet aan de burgers uit te leggen.

2. In de Wmo wordt aandacht gevraagd voor kleine en kwetsbare doelgroepen (mensen met psychiatrische problemen of verstandelijke handicap, autisten, mensen met een verslaving, slachtoffers van mishandeling of huiselijk geweld). Wij vinden het goed dat deze groepen speciaal genoemd worden omdat er te snel gezegd wordt door de gemeenten dat beleid voor deze groepen gemaakt wordt in de centrumgemeente.

Al deze mensen wonen wel in onze gemeenten. Ons advies is om te onderzoeken om wie het gaat en wat deze mensen nodig hebben

3. De 4 gemeenten werken al op verschillende terreinen samen. Wij zijn voorstander van het gezamenlijk ontwikkelen van een beleidsplan Wmo met lokale accentverschillen. Minimaal verwachten we eenzelfde format voor het beleidsplan.

4. Kwaliteit en klantvriendelijkheid zijn voor ons van belang. Graag zien wij voorstellen in die richting terug in het beleidsplan. Voor ons horen daarbij o.a. een jaarlijks cliënttevredenheidsonderzoek en het vastleggen van termijnen voor de periode tussen aanvraag en beschikking van de voorzieningen.

Per prestatieveld (in willekeurige volgorde)

5. Sociale samenhang en leefbaarheid:

Op het gebied van leefbaarheid zijn de verschillen per gemeente, dorpskern of buurt groot. We vinden het essentieel om beleidsmaatregelen over leefbaarheid en sociale samenhang samen met de bewoners te ontwikkelen. Ons advies is om dit thema breed en in alle plaatsen, wijken en kernen met bewoners te bespreken.

6. Mantelzorg

Het beleid rond mantelzorg moet wat ons betreft in eerste instantie gericht zijn op bewustwording en communicatie. Heel veel mantelzorgers herkennen zich niet in de term, weten niet dat ze een doelgroep van de wet zijn en waar ze eventueel gebruik van kunnen maken. Dat is een voorwaarde om verder beleid te kunnen ontwikkelen.

7. vrijwilligers

Ook hier vinden we het belangrijk dat de gemeente weet wat vrijwilligers bezighoudt en wat de gemeente voor vrijwilligers kan betekenen. We willen dat de gemeentes eigen beleid ontwikkelen en onderhouden (meer dan een verkiezing van de vrijwilliger van het jaar). Werving&koppeling van vrijwilligers aan organisaties kan best lokaal geregeld worden, dat kan effectiever zijn dan uitbesteden aan de regionale vrijwilligerscentrale.

8. Vervoer

Het openbaar vervoer is in de regio slechter geworden en dat doet een beroep op extra doelgroepenvervoer. Wij hebben de indruk dat er veel initiatieven door elkaar lopen (buurtbus, ouderenvervoer, gehandicaptenvervoer, vervoer naar speciale activiteiten, leerlingenvervoer) maar dat de kwaliteit en bezetting van het vervoer niet goed zijn. Dat kan beter, misschien alleen al door coördinatie.

9. Compenseren van beperkingen in het dagelijks functioneren

In de verordening individuele voorzieningen is het begrip compensatieplicht opgenomen, zonder verdere omschrijving. Tot welk niveau wil de gemeente compenseren? Wat wordt verstaan onder normaal functioneren?

We willen dat die discussie op gang gebracht wordt en dat de gemeenten richtinggevende uitspraken doen. Dat is in de geest van het zorg-op-maat-idee dat in de Wmo besloten ligt. We vinden het niet goed als er gewacht wordt op jurisprudentie, zodat de rechter en niet de lokale overheid bepaalt wat het gewenste niveau van voorzieningen is.

10. Loket

Bij het loket is bekendheid van wezenlijk belang. Zorg dat iedereen er vanaf weet.

Verder vragen we aandacht voor ervaringsdeskundigheid in het loket. Wijzen de medewerkers bijvoorbeeld op het bestaan van patiëntenverenigingen en lotgenotencontact?

11. Jeugd

Voorzieningen voor tieners vragen om aandacht. In de kleine kernen vertrekken kinderen naar allerlei verschillende middelbare scholen. De binding met hun dorp en omgeving wordt daardoor minder. Het wordt wat moeilijker voor jeugd om in de directe omgeving contacten en vriendschappen te onderhouden. Clubs en activiteiten zijn dan extra belangrijk

12. Kwetsbaarheid of eenzaamheid

We merken, als bewoners, dat we soms buurtgenoten uit het oog verliezen. Zolang mensen een beetje mobiel zijn zie je ze nog, maar soms zie je mensen ineens niet meer. Wat dan?? We zouden in het beleidsplan graag beleid opgenomen zien voor eenzaamheid en sociaal isolement.

Bijlage 5

Financiën Wmo Schermer 2008

WMO 2008 en macro-verdeling budgetten, omgerekend naar budget voor Schermer
 Overzicht van het totale WMO-budget 2008 (in miljoenen euro) op basis septembercirculaire 2007

Huishoudelijke verzorging	mln €	%	Schermer
			€
1 Netto huishoudelijke verzorging, incl. PGB budget 2007	1.209,3	84,12%	279.160,21
3 Volledig pakket thuis	-22,3	-1,55%	-5.147,83
indexatie bedrag	78,2	5,44%	18.052,04
sub-totaal	1.265,2	88,01%	292.064,41
Subsidieregelingen AWBZ			
1 Diensten bij wonen met zorg	23,9	1,66%	5.517,18
2 Zorgvernieuwingsprojecten GGZ	7,0	0,49%	1.615,91
3 Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorming, training en advies	38,6	2,69%	8.910,60
4 Aanpassing bestaande ADL-clusters	0,0	0,00%	0,00
6 Collectieve GGZ-preventie	9,9	0,69%	2.285,36
sub-totaal	79,4	5,52%	18.329,05
Specifieke uitkeringen WVG			
1 Dure woningaanpassingen	0,0	0,00%	0,00
2 Besluit bijdrage AWBZ gemeenten (Bbag)	23,0	1,60%	5.309,42
sub-totaal	23,0	1,60%	5.309,42
Uitvoeringskosten	70,0	4,87%	16.159,11
Totaal WMO	1.437,6	100,00%	331.862,00
<i>vorige opgave</i>	1.349,4		312.088,00
<i>positieve bijstelling</i>	88,2		19.774,00

NB! Het budget voormalige Wvg-voorziening is hierin NIET opgenomen!

Bijlage 6

Lijst van afkortingen

Awbz Algemene wet bijzondere ziektekosten
BO basisonderwijs

CVTM Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg
GGZ Geestelijke Gezondheidszorg
Hv huishoudelijke verzorging

OGGZ Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PGB Persoonsgebondenbudget
VNG Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO voortgezet onderwijs

WWZ Wonen, welzijn, zorg
Wcpv, Wet collectieve preventie volksgezondheid
Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning
Wrv Wonen, vervoer, rollen (voormalige Wvg-voorzieningen)
Wvg Wet voorzieningen gehandicapten
Wwz Wonen, welzijn en zorg
Zfw Ziekenfondswet